

Krzysztof Matuszewski

Fouriera wizja miłości w „Cywilizacji i Harmonii”

[résumé]

Fouriera wizja miłości, wyrastająca z jego metafizyki i skorelowana z jego programem społecznym oraz historiozofią, przedstawiona najpełniej w zredagowanej w latach 1817-1819 książce *Le Nouveau Monde amoureux*, nie przypadła do gustu uczniom wybitnego utopisty, którzy, przygotowawszy z pietyzmem wkrótce po śmierci mistrza zbiorowe wydanie jego pism, nie znaleźli w nim dla niej miejsca, uznając zawarte tam erotyczne enuncjacje za moralnie i obyczajowo nie do przyjęcia. Dzieło opublikowane dopiero w roku 1967, złożone z części krytycznej (radycznie dezawuowana Cywilizacja, czyli rygorystyczna i opresywna zachodnia formacja kulturowa od Greków po postrewolucyjną współczesność) i apologetycznej (projekt zrzeszeniowego ustroju Harmonii zakładający oswobodzenie i rewindykację ludzkich namiętności), bodaj i dziś uchodzić musi za problematyczne, nieekstremistycznym postępowcom jawiąc się jako mimo wszystko nazbyt śmiałe (potępienie instytucji małżeństwa i rodziny, zamysł bezwyjątkowego wkomponowania anomalii w strukturę wspólnoty), myślącym zaś bardziej konwencjonalnie czy zachowawczo jako rezerwuar groteskowych elukubracji bez szans na społeczną eksperymentację.